

servides deixin de tenirla, sino que en algunes s'hi troben línies férrees virtualment paraleles que absorbeixen en gran part son tràfec.

Afxis se degué comprendre quan fou de les primeres que la Diputació provincial disposà se construí, habent'hi ja desde molts anys la de Cardedeu o Llinàs construïda, no sabem si per la disolta Junta de Carreteres de Catalunya o per la Diputació mateixa, gracies a las gestions fetes per el senyor Borrell duenyo de Vilalba, persona de gran influencia política en aquella época. En el trós fins a Cardedeu hi havia sentat un pont de tres arcades en la riera de Cánoves, y que va esser destruït per una forsa avinguda allà per l'any 1867. La Diputació s'interessà desseguida, y poch temps després se construïa el que ara hi ha, de molta més importancia que l'anterior.

Se procedí donchs á la construcció de la carretera de Caldes de Montbuy á Granollers ab trassat molt defectuós per causes per tothom sapigudes y se sentá sobre el Tenes un pont molt important. Aquest pont havia sigut projectat de tres archs pero abans d'estar acabat se'n hi adicionaren dos d'altres, per cert ab poca fortuna, puig se coneix d'una hora lluny, perjudicant greument ses condicions astéticas.

Tot lo qual demostra que la Diputació s'ha preocupat sempre de que ses carreteres poguessen salvar facilment tota classe de corrents fluvials, y aixó fá que no s'espliqui que rés hagi fet de debó pera salvar una de les mes interessants de la Provincia y la mes important pera Granollers o sia el Congost al peu mateix de la població. ¿A que 's deu? No ho sabem. No 's compren com la Diputació provincial, tan solícita sempre, y en algunes ocasions tan espléndida, hagi retrocedit devant de una obra de tan evident necessitat, habent donat en altres llocs valenta mostra de sa empresa construïnt obres importantíssimes, entre ellas el pont sobre el Llobregat a Martorell al costat del antiquíssim del Diabla.

A fi de atinar el perquè de un fet, per no saltres tan insòlit, habem procurat inquirir datos, y a la veritat coneguts alguns d'ells ha augmentat de punt nostra estranyesa. En mitj de la general indiferencia hem trobat una persona que se'n havia preocupat y que per son compte havia practicat alguns estudis prèvis, que molt poden servir com á base pera arribar a solucions.

Ens referim a nostre amich D. Joan Xiol y Bosch quí per sa inteligencia y per la professió que exerceix, mereix sian tinguts molt en compte els datos recullits y els treballs fets a aquest objecte. D'ells se despren: que el cauce en la línia de la carretera té 160 metres d'amplitut; que sa pendent es de un quatre per cent; que en el sub sol se troba la codina o terror ferm a dos metres de la superfície; que en aquestes condicions se podrien construir, ab economia, un pont de cent metres de longitud ab una amplitut de sis metres, y rampes en cada cap de trenta metres; que'l pon podria tenir de set a nou archs

ab prou alsada per no impedir el pas de qualsevol arbre; y que fet de manposteria y obra cuita resultaria de un cost que no arribaria a cinquanta mil pessetes.

Ens dona datos mes precisos y concrets que nosaltres no hem de fer menció, donchs com que en definitiva ha d'esser el Cos facultatiu de la Diputació qui té de practicar els estudis y formular el projecte, y tenint com tenim format el mes favorable concepte de son valer, creyem que no precisa avensar condicions e idees pera que 'l projecte que 's formulí resulti el mes acertat. A nosaltres ens basta demostrar que la obra es facilment factible; que no es cosa de l'altre monpera que quedi en projecte *per in eternum*.

Altres dia, Deu volent, senyalarem els medis que á nostra entendre se te que recorrer pera arribar a la consecució de tan necessaria millora, avuy sols ens resta senyalar la importancia que te pera Granollers y tota sa comarca.

No 'ns esforcarem en demostrar que la vida y pervindre de Granollers lo constitueix son mercat com a base de centre de contraccions y deposits, creyem que aixó está en la conciencia de tothom. Lo que cal fer avinent es la necessitat de no dormir-se, de procurar per tots els medis que l'importancia del mercat no sols no decaygui, sino que augmenti, y no dubtem, com tenim dit, que un dels principals es el de obtindre bones vies de comunicació. No deu perdre's de vista tampoch l'automovilisme, que es segur tindrà un desarrollo tal, que avuy ens sembla irrassimil. Y al senyalarlo una vegada més, no es que hi tinguem cap caboria, no, es que 'ns consta lo desarrollo que vá obtenint en altres països. Si se tractés solsament de l'automovilisme com a sport no sabriem darli tanta importancia, pero l'automovilisme com a medi de traslació ne té, ne té molta. A Barcelona hi ha demanades diferents concessions pera 'l servey de la ciutat, y aviat se'n demanaran per entre varies localitats, avuy pera recreu de turistes, altre dia, no 'n duptem, será pera servey de viatgers sobre tot per entre poblacions que no estiguin enllassades per ferro carril.

Y a tot aixó hi ha que tindre en compte que les coses totes no tenen l'estabilitat que en passats temps. Hi ha que estar sempre en breixa pera no retrassarse, y Granollers deu ferho si no 's vol que quant menos se pensi surgeixi un altre centre de contractació que vinga á comprometre la importancia que per sa historia y per sa situació l'hi pertoca.

Joseph M.ª DRAPER.

Crítica bibliográfica

Horaciones.—*Poesies de Miquel Costa y Llobera.*—*Barcelona.*—*Il·lustració Catalana.*

Abans de tot, grans mercès al insigne poeta per la publicació de son darrer llibre; grans mercès pel valió preser t que'n fá á la nostra llengua enriquintla de cop y volta ab una producció la més selecta, la més variada, la més bella que tal volta hagi existit á la llum dintre

son genre. L'antiga poesia clàssica queda per sempre més magistralment reproduïda en un llibre nostre, en el llibre *Horaciones*, per justa enveja de molts altres idiomes, que també l'admiran aquesta antiga font de formes nobles y gentils, però que al durla á la práctica han fracassat en totes llurs atrevides tentatives.

Y es que 's necessita un talent excepcional y un coneixement fondo de les literatures grega y romana, pera comprendre l'esperit y per lo tant intentar sisquere imitar les hermosíssimes estrofes de la antiga lira clàssica, y aixó sols ho podia dur á bon terme la gran competencia y genial inspiració del mestre Costa y Llobera. Ell, ab cabal acert y rigurosa fidelitat, ha reproduït en armoniosos versos catalans plans d'un ritme y d'una grandiositat certament admirables, les bellíssimes y delicades estrofes sáfiques, alcaiques y asclepiadi-gliconiques tan genialment expressades per Horaci y Virgili, fixantse molt especialment en les alcaiques, que'l eximi poeta desenrotlla ab una valentia y propietat que encantan

Tota la obra es una maravella de ingeni, de erudició, d'art suprem. L'estre del autor hi brilla per igual en totes les composicions, haventhi algunes que verament encisen per sa factura elegant y ben dir inimitable. Aquí, aquí, es ahont deuen estudiar y aprendre aquest estol de versificadors d'avuy dia, que cada hu es creu al menys un revolucionari en l'art de la lirica moderna. Aquest es el camí únich de nostra regeneració artística, si no volém caure en el decadentisme actual ó abeurarnos en les insanes fonts d'un classicisme bort.

Per aixó ben honrada n'ha quedat la memoria del malaguanyat Cabanyes, ja que ses oblidades tentatives de helenisme català s'han vist per fi en el llibre *Horaciones* tan espléndidament realitzades. Y per aixó ben honrada n'ha quedat la nostra literatura, al poder mostrar les innumerables bel·leses d'aquesta obra magistral, donchs com diu molt bé son entusiasta autor: "Convé demostrar que la nostra llengua serveix pera tot, si la volém enaltir com idioma literari".

El dret á la existencia en ordre á la salut.—*Per el Dr. D. Enrich O. Raduá.*

Prou coneguda es la correcta ploma del il·lustrat metge del Cos Mèdic Municipal de Barcelona, pera parlar aquí de les galanures de estil que campejen arreu en aquest interessant treball, que li serví de tema pera son discurs llegit en la solemne sessió pública celebrada anyalment per l'esmentada corporació.

Es una memoria rubleita de hermosos pensaments y destinada á assolir un fi tan altruista com ho es el del millorament de la societat desvalguda. Aussiliar al pobre, cuydar del obrer, amparar al débil, heus aquí assumptos que la gent poderosa no solen mirarse per lo general en tota la seva magnitud. Tothom el té el dret de viure!... ¡Oh, prou!... Pero hi ha molts y molts infelissos que millor fora que no visquessin; tan trista es la seva vida. Aquest es el problema. Caritativa y digna de aplauso la solució humana que demana el Dr. Raduá en sa filantrópica disertació

Desitjém tant com éll que pugui desterrarse pera sempre mes de la nostra societat debilitada, el crit enguniós de: *¡no's pot viure!*

H. C. y M.

Als nostres subscriptors

Per causes contraries á la nostra voluntat no hem pogut publicar fins avuy dimecres, el número corresponent al dissapte dia 9; per lo que demaném á nostres llegidors que 'ns dispensin el retrás de la surtida.

Procurarém no trobárnoshí mes.